

Fővárosi Választási Bizottság

1052 Budapest Városház u. 9-11.

Telefon: 327-1177

A Fővárosi Választási Bizottság

155/2024. (V. 17.) FVB határozata

A Fővárosi Választási Bizottság az Európai Parlament tagjai, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők közös eljárásban lebonyolított 2024. évi általános választásán a Háhn-Zágon Zsuzsanna egyéni választókerületi jelölt által a Budapest Főváros XIV. kerület Helyi Választási Bizottsága 188/2024. (V. 13) számú határozatával szemben benyújtott fellebbezés tárgyában – hat igen szavazattal, egyhangúlag – meghozta a következő

határozatot:

A Fővárosi Választási Bizottság a megtámadott határozatot megváltoztatja, és megállapítja, hogy ismeretlen személy megsértette a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 2. § (1) bekezdés a), c) és e) pontjában foglalt, a választások tisztaságára, a jelöltek, jelölő szervezetek esélyegyenlőségére és a jóhiszemű, rendeltetésszerű joggyakorlásra vonatkozó alapelvet, egyebekben a kifogást elutasítja.

A határozat ellen – jogszabálysértésre való hivatkozással – bírósági felülvizsgálatnak van helye, amelyről a Kúria dönt.

Bírósági felülvizsgálati kérelmet – a Fővárosi Választási Bizottság és annak tagja kivételével – az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet írásban nyújthat be.

A bírósági felülvizsgálati kérelmet a Kúriának kell címezni, de a Fővárosi Választási Bizottságnál (postacím: 1840 Budapest, személyes benyújtás: 1052 Budapest, Városház utca 9-11., e-mail: FVB@budapest.hu) kell előterjeszteni úgy, hogy az a határozat meghozatalát követő három napon belül, legkésőbb 2024. május 20-án (hétfőn) 16.00 óráig megérkezzen a Fővárosi Választási Bizottsághoz.

A bírósági felülvizsgálat illetéke 10000 forint. A bírósági felülvizsgálat során a felet tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg, ezért mentesül az illeték előzetes megfizetése alól. Az illetékviselési kötelezettségről eljárása során a Kúria dönt.

A bírósági felülvizsgálati eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálattal rendelkező személy – a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával – saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat.

A bírósági felülvizsgálati kérelemnek tartalmaznia kell legalább az érintettségre való hivatkozást, a kérelem alapjául szolgáló jogszabálysértés megjelölését, a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (vagy székhelyét), a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló igazolványának típusát és számát, (jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát). A fellebbezés tartalmazhatja benyújtójának elektronikus levélcímét vagy postai értesítési címét. A fellebbezésben új tények és bizonyítékok is felhozhatóak.

Indokolás

I.

[Az elsőfokon eljáró bizottság döntése és a fellebbezés]

[1] M.E. magánszemély 2024. május 9-én 16 óra 28 perckor elektronikus úton kifogást nyújtott be Budapest Főváros XIV. kerület Helyi Választási Bizottságához (a továbbiakban: elsőfokon eljáró bizottság) Háhn-Zágon Zsuzsanna önkormányzati képviselő-jelölttel (a továbbiakban: jelölt), valamint Hadházy Ákos független országgyűlési képviselővel szemben, amelyben kérte a fentiek jogszabálysértéstől való eltiltását, valamint bírság kiszabását.

[2] Kifogásához mellékelt a beadvány szerint a benyújtást megelőző napon egy plakátról készített fényképet, amelyről a kifogás szerint megállapítható, hogy a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 140. § a) pontja szerinti plakáton a jelölt és Hadházy Ákos független országgyűlési képviselő nevei és arcképmásai szerepelnek, továbbá a Momentum Mozgalom, a Civil Zugló Egyesület, a Szikra Mozgalom, a Mindenki Magyarországa Néppárt, a Demokratikus Koalíció és a Magyarországi Régiókért Egyesület jelölő szervezetek jelképei. Ugyanakkor a választások hivatalos honlapja szerint a Civil Zugló Egyesület, mint jelölő szervezet, nem szerepel a jelöltet jelölő szervezetek között.

[3] Kifogásának lényege szerint a választási plakát azért jogellenes, mert megtéveszti a választópolgárokat azzal, hogy a jelöltet a Civil Zugló Egyesület jelöltjeként tünteti fel, ami nem felel meg a valóságnak. Továbbá azért is jogellenes, mert a jelöltet Hadházy Ákos független országgyűlési képviselő jelöltjeként tünteti fel, holott magánszemély a Ve. értelmében jelölő szervezetként nem szerepelhet. Ezért az önkormányzati képviselő-jelölt választási plakátjai sértik a választás tisztaságának és a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlásnak az alapelvét.

[4] Az elsőfokon eljáró bizottság támadott határozatával a kifogásnak részben helyt adott, és megállapította, hogy a sérelmezett plakát sérti a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjában foglalt, a választások tisztaságára és a jóhiszemű, rendeltetésszerű joggyakorlásra vonatkozó alapelvet, továbbá a jelöltet eltiltotta a további jogszabálysértéstől.

[5] Az elsőfokon eljáró bizottság megtekintette a kifogásolt plakátokról készült, a kifogáshoz bizonyítékként csatolt fényképet és egyetértett a kifogásban előadottakkal. A döntés indokolása szerint „[...] a »valakinek a jelöltje« kifejezésnek hétköznapi használatban is lehet egy olyan értelme, hogy valaki a tényleges jelöltek közül »választ magának« egyet, akinek a sikerét kívánja, akit támogat, akinek a támogatására buzdít. Ez az üzenet azonban nem feltétlenül értelmezhető a zuglói választópolgárok számára, így a plakát alkalmas a választók megtévesztésére”.

[6] Az elsőfokon eljáró bizottság továbbá irányadónak tekintette – a kifogásban is hivatkozott – a 84/2024. (V. 7.) FVB határozatot, és „[...] jogsértőnek minősítette azt is, hogy mindenfajta megkülönböztetés nélkül a jelöltet hivatalosan nem jelölő Civil Zugló Egyesület is megjelenítésre került a jelöltet jelölő szervezetek között, így az érintett plakátot megtekintő választópolgár számára nem áll rendelkezésre semmilyen eszköz arra, hogy megállapítsa, a jelölt vonatkozásában melyik szervezet milyen formában vesz részt a választási eljárásban, közelebbről az érintett jelölt jelölésében”.

[7] A jelölt 2024. május 16-án 15 óra 32 perckor elektronikus úton fellebbezést nyújtott be a határozattal szemben, amelyben előadta, hogy a támadott határozat helytelenül értékelte az alapvető sérelmet, és a kifogás elutasításnak van helye.

[8] A fellebbezésben előadta, hogy az elsőfokon eljáró bizottság „[...] érdemben nem adta jogi indokát annak, hogy a [Hadházy Ákos jelöltje] kifejezés miért alkalmas a választók megtévesztésére, erre vonatkozó indoklást nem terjesztett elő. Nem fejtette ki továbbá, hogy ha megtévesztő is a plakát tartalma, akkor az mennyiben jelenti a választás tisztaságának megóvása és a jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlás sérelmét”. A fellebbezésben arra hivatkozott, hogy a „[a]z a fordulat azonban, hogy valaki egy országgyűlési képviselő jelöltje csak úgy értelmezhető, hogy az illető jelöltet a képviselő támogatja, illetve az ő támogatására buzdít” és „a jelöltek gyakran alkalmazzák azt az eszközt, hogy fontos helyi közszereplők vagy lakosok ajánlják őket a plakátokon, mindegy a beágyazottságukat és érdemességüket hangsúlyozandó”. Ezzel a plakát nem kelti azt a hamis látszatot, hogy a képviselő egyben jelölt szervezetként is támogatja a jelöltet.

[9] Mindezekre tekintettel a jelölt a fellebbezésben kérte, hogy a Fővárosi Választási Bizottság az elsőfokon eljáró bizottság határozatát változtassa meg és a kifogást utasítsa el.

II.

[A Fővárosi Választási Bizottság döntése]

[10] A Fővárosi Választási Bizottság elsőként a fellebbezés befogadhatóságát vizsgálta meg, és megállapította, hogy a fellebbezést a jelölt mint arra a Ve. 221. § (1) bekezdése szerinti érintett a Ve. 224. § (2) bekezdésében meghatározott határidőn belül megfelelő formában terjesztette elő, tartalma megfelel a Ve. 224. § (3) bekezdésében foglaltaknak. A Fővárosi Választási Bizottság elfogadta a jelölt érintettségét arra tekintettel, hogy az elsőfokon eljáró bizottság döntése vele szemben állapít meg jogkövetkezményt. Fentiekre tekintettel a Fővárosi Választási Bizottság a fellebbezést érdemben bírálta el.

[11] A fellebbezés elbírálása során a Fővárosi Választási Bizottság a Ve. 231. § (4) bekezdése alapján eljárásában a sérelmezett határozatot, valamint az azt megelőző eljárást vizsgálta az irányadó jogszabályok alkalmazásával.

[12] A Fővárosi Választási Bizottság megállapította, hogy az elsőfokon eljáró bizottság a Ve. 218. § (1) bekezdésének megfelelően a kifogásról a rendelkezésére álló adatok alapján döntött, döntésében hivatkozott a kifogásban megjelölt bizonyítékokra. Bár a döntés formálisan tartalmazta a választási bizottság határozatának a Ve. 46. §-ában meghatározott kötelező elemeit, ennek részeként az indokolásban a megállapított tényállást és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat, valamint azokat a jogszabályhelyeket, amelyek alapján az elsőfokon eljáró bizottság a határozatot hozta, a döntés csak részben tartalmazta azt az okfejtést, amely bemutatta volna azt, hogy az elsőfokon eljáró bizottság az elfogadott bizonyítékok alapján miért állapította meg a döntésben szereplő jogszabálysértéseket.

[13] A Fővárosi Választási Bizottság egyetértett az elsőfokon eljáró bizottsággal a kifogás befogadhatóságával kapcsolatban, ezt követően a kifogásban és a fellebbezésben előadottakat vizsgálta.

[14] A kifogáshoz mellékelte fényképen a jelölt támogatására buzdító plakát látható, amely a Ve. 140. § a) pontja szerinti plakátnak minősül. A plakáttal kapcsolatban a kifogás két jogsértést állít, egyrészt a plakát a jelölt jelölő szervezetei és más, a jelöltet támogató szervezetek szimbólumainak azonos módon való feltüntetésével téveszti meg a választókat, másrészt a plakáton szereplő „Hadházy Ákos jelöltje” fordulat alkalmas lehet a választók megtévesztésére.

[15] A Fővárosi Választási Bizottság fenntartva a kifogásban és az elsőfokon eljáró bizottság döntésében is hivatkozott, továbbá a Kúria által is megerősített gyakorlatát, – egyetértve az elsőfokon eljáró bizottsággal – megállapította a jelölt jelölő szervezetei és más, a jelöltet

támogató szervezetek szimbólumainak azonos módon való feltüntetésével megvalósuló alapelvsértést a plakát vonatkozásában. A Kúria a hivatkozott 84/2024. (V. 7.) FVB határozat felülvizsgálata során megállapította, hogy „[...] választások tisztasága, a jelöltek, jelölőszervezetek esélyegyenlősége és a jóhiszemű rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveinek sérelmével jár, amennyiben a plakáton megkülönböztetésre alkalmatlan, ezért megtévesztő módon kerülnek feltüntetésre a jelöltet jelölő és támogató szervezetek, mivel ez befolyásolhatja a választópolgár választási akaratát” {Kvk.V.39.047/2024/4. határozat elvi tartalma}. Jelen ügyben megállapítható, hogy a jelölt öt jelölő szervezet közös jelöltje, a plakáton viszont hat szervezet szimbólumai szerepelnek azonos méretben és egymás mellett bármilyen grafikai, vagy szöveges elkülönítés nélkül. Ezzel a plakát alkalmas a választók megtévesztésére, a Fővárosi Választási Bizottság és a Kúria fent hivatkozott döntéseiben szereplő indokolásnak megfelelően.

[16] Ezt követően a Fővárosi Választási Bizottság a „Hadházy Ákos jelöltje” fordulattal megvalósuló esetleges jogsértést vizsgálta.

[17] A fellebbezés szerint az, hogy a plakát kifejezi, hogy a jelöltet egy személy – jelen ügyben a kerület egyéni országgyűlési képviselője – támogatja, nem alkalmas a választók megtévesztésére, hiszen köztudomású tény, hogy jelölő szervezet milyen szervezeti formában működhet, egy személy nevének a feltüntetése nem sugallhatja azt, hogy a személy a jelölt mögött álló jelölő szervezet. A Fővárosi Választási Bizottság megállapította, hogy az elsőfokon eljáró bizottság nem mérlegelte megfelelően a fenti fordulatot, és helytálló a fellebbezés fenti megállapítása. Az, hogy egy személy támogatja a jelöltet, a választópolgárok számára a jelölő szervezetektől elkülöníthető tartalommal bír attól, hogy őt mely jelölő szervezetek támogatják. A közösség egyes tagjainak támogatásának közérthető módja a plakátokon annak feltüntetése, hogy a jelöltet mely személyek támogatják. Megjegyzi a Fővárosi Választási Bizottság, hogy jelen ügyben az egyéni országgyűlési képviselő független képviselő, tehát támogatása nem is sugallhatja valamely jelölő szervezetnek a jelölt mögötti támogatását, és ezzel nem alakhat ki a választópolgárokban hamis képet arra nézve, hogy a jelöltre leadott szavazatokkal mely jelölő szervezeteket támogatja a választáson {lásd a Kvk.V.39.047/2024/4. határozat [26] bekezdése szerinti okfejtés}. Arra nézve, hogy az egyéni országgyűlési képviselő valóban támogatja-e a jelöltet, a kifogás érvelést vagy bizonyítékokat nem tartalmazott, tehát azon az alapon sem állapítható meg jogsértés, hogy a plakát valótlanul állítani a jelölt támogatását. Fentiekre tekintettel a „Hadházy Ákos jelöltje” fordulat nem valósítja meg a választási eljárás alapelveinek sérelmét.

[18] A Fővárosi Választási Bizottság a fentiekre tekintettel – eltérve az elsőfokon eljáró bizottság döntésétől – a jelölő szervezetek szimbólumai vonatkozásában állapított csak meg jogsértést. Ezen túlmenően vizsgálta azt is, hogy a jogsértés a jelölt, illetve az egyéni országgyűlési képviselő terhére megállapítható-e.

[19] A Ve. 144. § (2) bekezdése szerint a plakáton fel kell tüntetni a kiadó nevét, székhelyét és a kiadásért felelős személy nevét. Ennek célja, hogy a plakát tartalmáért való felelősséget a felelős kiadóhoz telepítse. A kifogáshoz bizonyítékként csatolt fénykép alapján, annak minőségére tekintettel a Fővárosi Választási Bizottság nem tudta megállapítani, hogy a plakáton szerepel-e a Ve. 144. § (2) bekezdésének megfelelő impresszum. A Fővárosi Választási Bizottság álláspontja szerint a plakát tartalmáért való felelősség – kellő bizonyítottság hiányában – a plakáton szereplő jelöltnek, illetve egyéni országgyűlési képviselőnek nem tudható be, így az elsőfokon eljáró bizottság tévesen minősítette a rendelkezésére álló bizonyítékokat akkor, amikor azok alapján a jelölttel szemben alkalmazott jogkövetkezményt. Olyan személyre hárítani a más által elkövetett jogsértés következményeit, akivel szemben jogsértés megállapítására nem került sor, ellenkezik a Ve. rendelkezéseivel {lásd a Nemzeti Választási Bizottság 222/2022. számú határozata [32]}

[20] Fentiekre tekintettel a Fővárosi Választási Bizottság az elsőfokon eljáró bizottság döntését a Ve. 231. § (5) bekezdés b) pontja alapján megváltoztatta, és a plakáttal kapcsolatban a jelölő szervezetek szimbólumai vonatkozásában állapította meg a Ve. 2. § (1) bekezdés a), c) és e) pontjainak sérelmével, ismeretlen személy által megvalósított jogsértést, ennek megfelelően a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

III.

[Egyéb rendelkezések]

[21] A Fővárosi Választási Bizottság hatásköre a Ve. 333. § (1) bekezdés b) pontján, valamint a Ve. 345. § (2) bekezdés c) pontján alapul. A bizottság a Ve. 44. § (1) bekezdése alapján az ügy érdemében határozatot hoz, a határozatra, annak közlésére, illetve nyilvánosságra hozatalára a Ve. 46–49. §-át kell alkalmazni.

[22] A Fővárosi Választási Bizottság másodfokú határozata elleni bírósági felülvizsgálatnak a Ve. 222. § (1) bekezdése alapján van helye. A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 223-225. §-án alapul. A Kúria hatáskörét a bírósági felülvizsgálati kérelem elbírálására a Ve. 229. § (1) bekezdése állapítja meg.

[23] Az illetékekről szóló tájékoztatás a Ve. 229. § (2) bekezdésén, valamint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, valamint 45/A. § (5) bekezdésén alapul.

Budapest, 2024. május 17.

Dr. Fazekas János s.k.
a Fővárosi Választási Bizottság
elnöke